Székesfehérvár, 1907. XIV. évfolyam, 10. szám. Csütörtök, január 24.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad cat olicarum partium proposita promoverida, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak: 1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A lavina.

Székesfehérvár, jan. 24.

□ Szükséges, hogy legyenek botrányok. Különböző okoknál fogva. A vihar purifikálja a levegőt s a sok söpredék, amit a tarajos fenékhullámok ilyenkor tajtékozva fölszinre vetnek, azontul legalább nem teszi zavarossá a vizet s nem lassitja járását a messzire igyekvő büszke gályának, amelynek árbocán mocsoktalan zászlót lobogtat a szél. Ám a skandalumok szükségességét mások más szempontból nézik. Nekik a nagy botrányok s a piszkos szenzációk nyomán támadó szemétdombok ideig-óráig ujabb szerepkört s gusztusukhoz méltó manziót és ekzisztenciát, jólétet biztositanak. Ők persze nem mondják. Váltig tagadják. Pedig igy van. Tiszta sor. Hiszen a hizók is csak a pocsolyában tudnak szokott kényelmüknek megfelelően vegetálni. Érdes is, kopott is ez a mondás. De bármennyire klisé és bármennyire goromba, van egy létjogosultságot biztositó tulajdonsága, amely egyszer s mindenkorra utját állja elévülésének. És ez a kopott mondás igazsága.

Most heteken keresztül helyi keretben foglalkoztunk az országos politikával, a képviselőválasztási mozgalommal elválaszthatlan összefüggésben. Mi kedvező szelek mellett bontottuk ki a koalició vitorláit s mesés hajósszerencsével értük el a kikötőt. Pedig ezalatt fenyegető viharok ereszkedtek a nagy politika vizeire s kegyetlenül megtáncoltatták a nemzeti közbizalom letéteményesének: az átmeneti kérdések elintézésére, a hazai közélet megnemesitésére, a magyar politikai helyzet jelentékeny javitására szövetkezett ellenzék kormányának hajóját. Hogy az orkán honnan indult ki, nem is kell mondanunk. *A belpolitikai ég alatt manap állandóan ott van a viharzug, ahol a darabontok napja lehanyatlott.* Széchényi Viktor gróf főispánnak most különösen aktuális megjegyzésére utalunk. A *frazisok* uralma és ki ne tudná manap már, hogy ez bizony a *Tisza* Kálmán képére és hasonlatosságára, az ő szellemében s az ő kreaturáinak, az ő epigonjainak segédkezése és szolgalelkü majmolása mellett grasszáló liberális rendszer alatt honosodott meg — sok sötét alakot, obscurus kalandort tett közéleti faktorrá. Ezeket a politikai és erkölcsi szélhámosokat, a magyar társadalomnak e nagyhangu iparlovagjait aztán a liberális éra sirbaszállásával szinte pozdorjává törte és szétszórta, a romokkal együtt eltakaritotta a nemrég lezajlott nemzeti küzdelem. Érthető tehát ezeknek a politikai morál szempontjából elzülött ekzisztenciáknak engesztelhetlen gyülölete s kézenfekvő dolog, hogy minden baj és minden rossz, ami a koalicióra jó, első sorban tőlük származik.

Hogy állandóan résen vannak, áskálódnak, szimatolnak, lesben állnak, settenkednek az ország néppárti lapjainak sorában, a koalició becsületes ügyének jól fölfogott, becsülettel állott szolgálatában tamutattunk nem egyszer. Nekik — jellemükhöz, multjukhoz, szokásos harcmodorukhoz méltóan — minden eszköz és minden fegyver és minden ürügy és minden alkalom, ha tisztességes, ha nem, ha megengedett, ha nem, ha izléses, ha nem — egyformán kapóra jó és egyformán jó és egyformán fölhasználható. *A ny az, a fő cél, hogy rést üssenek a koalición, hogy elemeire bontsák s igy megosszák és elerőtlenitsék.* Divide et impera. Hányszor hányják ezt a parancsoló módban tartott principiumot elénk. És voltaképpen leckét adhatnának belőle, oly mesteri kézzel gyakorolják. Szerencsére csak bizonyos határig, mert eredményt ugyan egyáltalán nem tudnak vele elérni. Mindössze annyit sikerül időről-időre elérniök, hogy fölzavarják a közvéleményt.

Ki ne tudná, hogy a tavasz óta, amióta az uj Wekerle-kabinet megszületett, hány alkalommal volt része ilyen alattomos és igazán aljas támadásban. Mennyi baja volt például *Jekelfalussynak* hűtlenül sáfárkodó botosispánja miatt. Mekkora heccet csináltak később a bukottak a *létszámemelés* miatti fenyegetve ugyancsak a honvédelminisztert, de a miniszterelnököt s vele az egész kabinetet is krizissel. A katholikus nagygyülés idején *Zichy* Aladár

Berry hercegné kalapja.

— A *Fejérmegyei Napló* tárcája. —

Irta: **Erdélyi Gyula.**

Az életet megemészti az idő, megemésztette Bura András esztendeit is. Nem kinlódott, hirtelen és alaposan megütötte a szél.

Kiteritettek szép ravatalra. A koporsóra s temetésre 200 forintot rendelt a megboldogult. A fia megpótolta ezt az összeget s a Tóbiás-egylet, melynek tagja volt, kivonult zászlóval, zenével.

Az egész városrész elismerte, hogy szépen, diszesen temettették el a néhai öregurat. Mennyi virág! Mennyi koesi! Sok szegény embernek elég lenne vagyonnak.

A temetés után itt is, ott is összejöttek és beszélgettek róla, ki volt, mi volt ez a Bura András, amig volt.

Becsületes emberről nem beszélhettek roszszat. Akivel tehetett, jót tett; a szegényt még erején felül is segitette. Szép időt ért. Nyolcvanhárom esztendő derülten, egészséggel nagy istenáldása. Ha most élne, lenne vagy százhárom éves, mert husz esztendeje porlad már az anyaföldben.

Én is elmentem a temetésére. Szerettem az öregurat. Sokszor eszembe jut az agg elbeszélő. Ma ugyis csak fiatal elbeszélők vannak, mintha azoknak volna valami sok elbeszélni valójuk.

Bura András jól emlékezett eltöltött éveire. Szeretett beszélni azokról az időkről, a miket élt s a valóságos, nem pedig tiszteletbeli nagy idők tanuja volt.

Járt-kelt a világban. Gyalog vándorolta be egész Európát. Személyesen látta a század nagy embereit. Kalaposmestersegre készült és Párisban is legénykedett.

Elbeszélőnek szabad a csytás. Ő is rakott rá eleget. Az ő kalapjait viselte legszivesebben nagy Napoleon. Amig az ő kalapjait viselte, a szerencse nem forditott neki hátat. Ha tudta volna, hogy ilyen szerencsés az ő keze, Párisban marad és ma már talán herceg. Különösen, ha beáll a hadseregbe, mert ő katonának született: a kalaposságba csak ugy cseppent és amint lehetett, félbe is hagyta és beállt korcsmárosnak.

Egész nap beszélt szebbnél-szebb dolgokat. Vitéz csatákat uri meséket. Uri meséknek hivta a regényeket.

Bort, ételt jót adott. Szóval győzte. Aki hozzá járt, jól mulatott.

Katonatiszt-sapka büszkélkedett a fején. Csak a polgárőrségnek volt tagja, azután nemzetőrködött, de a világ minden szinészénél jobban adta a katonát.

Itt állt Napoleon, itt álltam én. Ott kellett lenni a kalappal, mert ha a golyó átlövi, mindjárt másikat kellett volna feltenni. Ő felsége pedig csak az én kalapjaimat szerette viselni.

Az asszonyoknak is készitett ő kalapot. Többek között Berry hercegné rendelt nála kaczkiás férfikalapot a fontainebleaui vadászatra, háromszor felhajtva arany-szegéllyel.

Csókolni való volt a kalap is, meg aki viselte. Neki kellett feltenni, hogy jól álljon. Ő csak ránézett valakire és mindjárt tudta, hogy vágja félre.

— Megis mutatom, uramocsém, szólt és kihozta a két kalapot. Itt van, ez a hercegnéé, ez meg a nagy Napoleoné. Úgy-e, hogy kerültek ezek össze?

— Nem tudom, András bátyám.

— Noha nem tudja urócsém, majd elmondom én.

— Legyen olyan szives, András bátyám.

— Elmondom, ha megigéri . . .

— Mit, András bátyám?

— Hogy életemben nem mondja el senkinek.

— Igérem, András bátyám.

— No hát üljön le, azután hallgasson.

Leültünk és András bátya elkezdette a Berry hercegasszony, meg a nagy Napoleon meséjét. Meghalt. Most már leirhatom. Még a két kalapot is eltemették vele, nehogy valaki ráfogja a pletykálkodás bünét. Sírjába vitte a titkot, de megengedte, hogy a titok feltámadjon.

— Kedves öcsém, nem tagadom, biz én életemben igazán csak Berry hercegnébe voltam szerelmes. Tetszik tudni, nekem mindig magas szárnyon repült a gusztusom. Olyan után szeretem ágaskodni, ki nem könnyen hajolt le hozzám. Képtárakba is eljártam és ott kerestem magamnak olyan fehérszemélyt, akiről álmodni érdemes.

Mai lapunk 4 oldal.

00000047

gróf szövetkezeti állásfoglalása volt a vörös posztó. *Andrássy* Gyula grófot akárhányszor akarták sarokba szoritani a választási reform kérdésében. Csakhogy persze nem sikerült. Most ujabban *Polónyi* áll a homlokterben. Ő a céltábla. Rá utaznak. Hónapok óta folyik ellene a rendszeres, tervszerü hajsza. Nem is csoda. Ellene nyilatkozott a szabadkőmives ügyészeknek. Sőt. Megfenyegette a szociáldemokrata sajtóbetyárokat. Egyáltalán már a közeljövőben régóta surgetett, radikális sajtószigoritások életbeléptetését tervezi. Nos, ezt az embert össze kell törni. Hogy hogyan, az tisztára mindegy. Fődolog az eredmény, a siker. Lám tisztelt darabontok, szabadkőmivesek, szociáldemokraták s a tollnak baranjai, megint egy principium, amelyet a mi rovásunkra könyvelnek, pedig odaát, az ő táborukban használják. Lám finis sanctificat media.

Miután ab ovo az eszközválogatás mellőzése lett a szabály: *ott válogatta össze hadi standárját a szervezett maffia a kokotok szennyesládájában.* Igy kerültek forgalomba a Beke Erzsébet-ügynek a Schönberger báróné levelének piszkos appendikszei.

Fordulat csak annyiban állott be a régóta praktizalt taktika mellett, hogy az ütőkártyát ezuttal uj, szokatlan játékos vágta ki a politikai hazardjáték zöld asztalára. És ez az uj játékos, a katholikus egyetemi mozgalmak egykori vezéralakja, az obstrukció egyik legtő szóvivője — *Lengyel* Zoltán. Ét tu mifili Brute? Hát mi nem irigyeljük tőle ezt a heroströteszi diesőséget.

Hahnos nyomán Lengyel inditotta meg a lavinat. Veszedelmes sebességgel gurult, hatalmas méretekben gömbolyódott, növekedett s éppen ott állott meg a kabinet előtt. Marmar ugy látszott, hogy elsöpri. Aztán eltolódott. Egész súlyával oda nyomult az igazságügyi tárca, a Polónyi Farsonyszéke felé. Mindenki biztosra vette, hogy maga alá temeti. A legutolsó pillanatban azonban gondviselésszerü fordulat állott be. Mialatt itt a periferiákon még ma a korá reggeli órákban is sokan temetést vártak a tegnapesti minisztertanácstól, a reggeli lapok meghozták kommünikét, amely után örömmel lélekzett föl minden hazafias érzésü magyar ember.

— A miniszterelnökségben tegnap délután hat órakor *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök elnöklete alatt miniszteri konferencia volt, amely 9 óráig tartott. A konferencia eredménye a következő: *Polónyi* Géza igazságügyminiszter, aki régebben engedett a függetlenségi párt amaz álláspontjának, hogy ne inditson sajtópert, a legutóbb történtek után tapasztalván, hogy ugy a függetlenségi pártban, mint a koalició többi pártjaiban egyaránt kifejezésre jutottak olyan kivánságok, hogy az igazságügyminiszter az ellene intézett támadásokat birói utra vigye, elhatározta, hogy a birói utra lép és a pört legközelebb *is pedig mint igazságügyminiszter fogja megindítani.*

Eddig a hivatalos kommüniké. Vannak, akik már most azt hiszik, hogy a válság nem szünt meg, csak kikapcsolódott egy időre a kabinet életéből. Szeretjük hinni, hogy nem igy van. Mi nem vagyunk tekintettel személyi motivumokra és nem keressük, hogy mennyi az antipatikus vonás *Polónyi* Gézában. Hanem bölesen tudjuk azt, hogy a koalició kabinetjének a magyar nemzet érdekében igenis meg kell maradnia a helyén, amig misszióját nem töltötte be.

Visszatérhetünk oda, ahonnan kiindultunk. Szükség van a botrányokra. Persze nem azért, amiért a Benedek Jánosok és az ő elvrokonaik hiszik. Még kevésbbé azért, amiért talán Fényes Lászlóék gondolnak. Ellenkezőleg. Szükség van a skandalumokra azért, hogy a botrányöveket kidobja a gyomrából a belpolitikai élet hullámzása. Ez is egy neme a tisztulási processzusnak. Most épen benne vagyunk. Hát ne is féljünk tőle.

Megindult a görgeteg. Ki tudja hol áll meg, kit, hogyan talál meg. Meggyőződésünk, hogy annak a lavinának, amely most megakadt rohanásában, ujra meg kell változtatnia az utját. Majd akkor aztán végleg elsöpri nem ugyan a koaliciót, de azokat, akik ilyen szennyes eszközökkel dolgoznak ellene. Legyenek azok akár levitézlett darabontok, akár pedig féktelen és soha ki nem elégithető ambicióju — *Zoltánok.*

Tul az urnákon.

— *Választás után.* —

Székesfehérvár, jan. 24.

A szavazó urnákra hiszen voltaképen nem is volt szükség. Közfölkiáltással, közlelkesedéssel folyt le a választás igazán tisztán, méltóságteljesen, ünnepi akkordok közt s a kemény hideg mellett is jólesö melegséggel a szivekben.

Dehát elmult ez is. Mint minden, ami fölemelő és szép. Csak egy-két utózönge rezeg még végig a lelkeken a tegnapi nap nyomán. Aztán átadják az emlékezésnek. Hanem ott ragyogó betükkel vésik bele az idők könyvébe. Erre a napra mindenkor büszkén tekinthet majd vissza a város kesöi nemzedéke is.

Amik kedden délutánig történtek, bőven, hiven elmondottuk már. Most az alábbiakban a kedden este lefolyt győzelmi torról, a szeretetlakomáról szólunk meg egy-két szót. Végezetül pedig *Kossuth* Ferenc táviratát is közöljük, a mellyel a székesfehérvári függetlenségi párt üdvözletet megköszönte.

A Saára-bankett.

A választási vacsora, amelyet a népszerü uj képviselő tiszteletére rendeztek nagyszámu barátai és jó ismerősei, mint több alkalommal jeleztük már, a Székesfehérvári Katholikus Körrel kapcsolatos Szent István-teremben folyt le. A vacsora ideje 8 órára volt kitüzve, jellemző azonban a nagy érdeklődésre, hogy ezt az időt jóval megelőzőleg már sürü emberhullámok mozogtak a tágas, szép lokalitásban, alig várva, hogy kedélyes diskurzusra az izlésesen teritett feher asztalokhoz ülhessenek. Ami aztán pontban 8 órakor meg is történt. Az asztalok körül 300 fönyi vendégsereg telepedett meg, változatos képet nyujtva. Az intelligencia harmonikusan simult a nép köze s a világiakkal szép egyetértésben üjtek meg a papok. Csakhamar fölszolgálták aztán

---

— Csak álmodni . . .

— Hát a szerelem nem álom, nem a legszebb álom, öcsémuram?

Olyanformán van, András bátyám.

— Ugy-e? Nézzen meg egy szép asszonyt lefestve, hunyja be a szemét és mire elalszik, tündért lát. De olyan szép tündért, mint a Berry hercegné volt, nem látna álmában sem, mert ahhoz az én látásom, meg az én szivem verese kellene. A szerelem festi az álmot.

Szerelmes volt, András bátyám?

De mino. Meg nem tudtam ki az, a kit szeretek, csak a képmását láttam. Akkor csodálkoztam el, mikor az elő előttem állt. Nincsen testo, aki olyan szépet tudna festeni. Öcsém, most is a fejemtol a lábam hüvelykujjáig szaladgal a vér, ha rágondolok . . .

Talán meg most is szereti?

Koporsóm bezártáig. Ma is megfesti álmaimat. Képével alszom el, képével ébredek. De hát hallgasd csak tovább.

A szemem is fül.

Ülok a műhelyben és dolgozom. A nagy császár rendelt egy uj kalapot, azaz csakót. Büszken tüzdeltem a posztot. Az én munkám is részes lesz a győzedelemben, a világhódításban. Csengő női hang szólal meg. Akkor még tudtam franciaul, de egy nagy betegségben elfelejtettem. Felnézek, hát uramtia, mit látok?

Mit, András bátyám?

— Mit. Azt, nám, hogy a kép beszélt a rámajából. A fejemhez kaptam. Azt hittem, álmodok. A szép harg azt csengte ezüst csengetyűszavával, hogy neki egy vadászkalap kell, de olyan, a minőt csak képzelni lehet. Természetesen a gazdám én hozzám küldte a szép asszonyt. Ránéztem és megszületett agyamban a kalap gondolata. Meg lesz, asszonyom. Mikor vigyem haza? Két nap mulva, mert a császár vadászatára kell menni, mondta a reméknek teremtett asszony. Mikor elment, akkor tudtam meg, hogy Berry hercegné ez a hajnalban született rózsa.

Berry hercegné?

Az hát . . . Személyesen. A kalap elkészült, két nap mulva hazavittem. A hercegné a legtitkosabb szobajában fogadott. A kalapom még szébbé tette. Hálálkodott. Mivel szolgálja meg. Tudod-e, mit kertem? . . .

Száz aranyat . . .

Száz aranyat? Annál is többet. Egy csókot picipiros ajakáról.

És a hercegné?

— Megcsókolt. Hej csinos legény voltam. Nem hivtam akkor még a hamut mamunak. Leültetett. Elbeszélteté velem, ki vagyok. Nagyon tetszett neki a kalap és no meg a magyar fiu. Egy óráig voltam nala. Elénekeltem neki sok szép szerelmes magyar nótat és ő megigérte, hogy máskor is csinaltat kalapot. Par nap mulva kisétaltam Fontainebleauba . . . Ej, öcsém!

Mi baj, András bátyám?

— Hej mindennek vége szakad még az álomnak is. Majd megrepedt a szivem, a mi láttam.

— Mit látott bátyám.

— Egy tisztáson a gyepen két kalapot. Vigyázz, sóbálványnyá ne válj Az egyik kalap a hercegnéé, a másik a nagy császáré volt. Néztem, néztem, melyik fára akaszszam fel magamat. Egyszerre a bosszu érzése kerekedett felül a szivembe. Mit tettem, tudod-e?

— Nem.

— Felvettem a két kalapot, a kabátom alá rejtettem és elillantam velük haza. Otthon a vándortáskám legaljára tettem szép kendőbe csavargatva. Kikertem a heti béremet s hátat forditottam Parisnak. Már akkor elhatároztam, hogy nem csinálok több kalapot. Nem felejthettem el, hogy mikor a nagy császár szerelmet vallott Berry hercegnének, ennél a jelenésnél az én kalapjaimat eldobták. Ezzel eldoqtak engemet is. A császárnak nem én készitettem kalapot, elhagyta a szerencséje. Berry hercegnének nem az én kalapom volt a fején, elhagyta a császár is, a férje is, meg a fiatalsága. Nézd ezt a két kalapot, ezen fordult meg Európa sorsa és az én sorsom is . . .

Ez a Bura András románca. Mi benne az igaz, mi nem, ne keressük. A történeti hüséget se kutassuk, vajjon valóban Berry hercegné, vagy más hercegné felejtette el András bácsi kalapját, csak a magyar iparos büszkeségét csodáljuk benne, mit méltó volt feljegyezni, méltó, elolvasné.

00000048

a jó magyaros vacsorát, amely *Fekete* Géza konyháját dicsérte.

Tósztokban persze, hogy nem volt hiány. Pohárköszöntő nélkül hogy is eshetnék meg egy választási lakoma. Egyik áldomás a másikat követte s el lehetett mondani, hogy egyik olyan volt mint a másik. Szivből jött s szeretettől áradott. Esti 10 óra tájban maga *Széchényi* Viktor gróf főispán is eljött a társaságba és egyéni momentumokban gazdag, snájdig tósztjával nagy tetszést váltott ki, sok lelkesedést hozott a vigadók közé.

Ami egyébként a sorrendet illeti, az első pohárköszöntót *Nagy* Ignác, a választási elnök mondotta s fölszólalásának széles medret ásott. Benne mintegy a törvényhozói kötelességek normativumát igyekezett nyujtani, különös tekintettel szeretett édes városunk jól fölfogott érdekeire s közöttük első sorban is a balatonparti vasutra, kapcsolatosan a Balatonvidék szőlőkulturájával és gyümölcstermelésével. A hosszabb lélekzetü tószt egyébként nagyon helyesen arra is rámutatott, hogy városunk közönsége a nemzet előtt emelt magának oszlopot, mikor a magyar nemzeti kormány jelöltjét egyhangu bizalmával tüntette ki.

A beszéd szinte belefult az éljenek áradatába.

Idősb *Tury* Antal elvhü, lendületes pohárköszöntője után következett *Saára* Gyula dr. országgyülési képviselő fölszólalása. Az uj képviselő áldomása szó szerint igy hangzott:

— Szeretett polgártársaim! A mai nap hálaérzetétől eltelve e csendes város közönsége iránt, vissza kell térnem a multra, mikor a nagy nemzeti küzdelmekben a lobogó gyakran kiesett a kezünkből és bennünket nem egyszer a kétségbeesés környékezett, mikor könnyes szemekkel álltunk a lobogó mellett. Eljött azonban az idő, mikor széles e hazában diadalmasan lobogott a győzelem zászlaja és eljött nálunk is az idő, amit annyira óhajtva vártunk. Lehet-e nagyobb kitüntetést képzelnem nekem, az egyszerü polgárnak, aki önökkel együtt sirtam, együtt küzdöttem, együtt reménykedtem, mint az, hogy az immár diadalra vitt lobogót egyhangu bizalommal adják a kezembe. Az önök bizalma éltet engem, az önök tanácsát, az önök véleményét mindig ki fogom kérni. Az én kedves jó barátom, az én tanitó mesterem Nagy Ignác bátyám már bizott rám egy feladatot. Allom is, ahogy tőlem telik, de van még sok egyéb, szintén fontos feladat, amelyeket magam elé tüztem, ilyenek például az iskolai kérdések, amelyek mind kivitelre várnak. Mindezekért fogok küzdeni, hogy a belém vetett bizalomnak tisztességgel megfelelhessek. Bár kötelességem sokszor a fővárosba fog szóllitani, lélekben, jóindulatban és jóakaratban mindig itt leszek, mert tudom, hogy városunkat, amely előremenetel helyett mindig hátramaradt, csak megfeszitett munkával és iparkodással lehet előbbre vinni. Megegyszer köszönöm kitüntető bizalmukat és emelem poharamat városunk boldogulására, hazánk függetlenségére.

A tószt, amelyet a szónok a nála megszokott páthosszal mondott el, gyakran szakadt félbe éljentől s tetszészajtól. Elhangzása után imponáló erővel tört ki az ünneplés.

Link István után érdekesen beszélt *Kenessey* Gyula ügyvéd, aki szavaival jó darabig a hagyományos régi függetlenségi barázdákat jelölte ki követendőknek, majd azonban modern emelkedésre hágva az igazi demokrácia tanaira mutatott, szemben a munkakerülésre izgató pszeudo-demokráciával.

Pénzes Imre, majd feszült figyelem közt *Keczán* Izidor királyi itélőtáblai biró, *Krausz* Zsigmond dr. ügyvéd, aki a képviselőnek az egyik páholyban levő feleségét köszöntötte föl, továbbá *Szemányi* Kálmán, *Kerekes* Lajos dr. szólottak most egymásután. Kerekes szines, poétikus részletekben gazdag pohárköszöntője alatt lépett a terembe *Széchényi* Viktor gróf főispán, akit tüntető éljenzéssel fogadtak s fölállással üdvözöltek a jelenlevők. *Nagy* Ignác nyomban élt is az alkalommal s beszédet mondott, amelyben hangsulyozta, hogy noha már 42 esztendeje működik a közpályán, még eddig sohasem érte meg, hogy a függetlenségi párt választási győzelmének lakomáján a város főispánját üdvözölhette volna.

A főispán nyomban viszonozta a figyelmet. Frappáns tósztjának gondolatmenetét itt adjuk:

— Egyéb elfoglaltsága mellett kissé megkésve ugyan, hanem annál nagyobb s igazabb örömmel jött el Saara Gyula dr. ünneplésére. Közéleti szereplése manap kizárja a pártpolitikát. De hiszen az uj képviselőt itt most nem is egy párt, hanem Székesfehérvár város közönsége ünnepli, mint követét.

Reméli, hogy Saára Gyula dr. *a tettek embere* fog lenni, mert ilyenekre van most szükség. Sajnos, *Magyarország a frázisok országa.* Sokszor kimondott jelszók után futott a tömeg és igy történt meg, hogy nem egyszer *sötét alakok jutottak tényező polcokra.* Székesfehérvár polgársága megbecsülte önmagát, amikor Saára Gyulát követévé választotta.

Ennél a tettnél nagyobb dicséretet nem képzelhet, nem mondhat a polgárságra. Választott egy egyént a saját kebeléből, akit ismer és aki hosszu idő óta megérdemli bizalmát. Saára Gyula dr. kipróbált hazafiságát százszor kimutatta és akik nem is tartoznak a 48-as függetlenségi párthoz, azok is örömmel üdvözlik, mint a város képviselőjét.

A mai nap diadalünnep Saára Gyulára nézve, mert hisz egy harminckétezer lakossal biró város polgársága tisztelte meg osztatlan bizalmával.

Kivánja, hogy élete legyen olyan könnyü, mint amilyen könnyü volt megválasztása. Adjon az Isten erőt és kitartást, hogy igéretét beválthassa.

A kerekded beszéd gondolataival messze kimagaslott.

A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

A székesfehérvári függetlenségi és 48-as párt tudvalevően meleghangu táviratot intézett *Kossuth* Ferenchez, mint az országos függetlenségi párt elnökéhez, tudatva *Saára* Gyula dr. egyhangu megválasztását. A táviratot legutóbbi számunkban szó szerint közöltük Az udvariassági aktust most hasonlóval viszonozta *Kossuth*, amennyiben *Saára* Gyula dr. országgyülési képviselő czimére a következő táviratot intézte:

Dr. Saára Gyula képviselő
Székesfehérvár.

Megválasztatásod alkalmából szivemből melegen üdvözöllek

Kossuth.

A táviratnak hire mert már a városban s kivált a legutóbbi órák izgalmas belpolitikai eseményeinek örvendetes fordulata után nagy megelégedést keltett.

UJDONSÁGOK.

Székesfehérvár, jan. 24.

— **(Ebéd a főispánnál.)** *Széchényi* Viktor gróf keddi ebédjén részt vettek: Balassa Sándor főjegyző, Bierbauer Viktor dr. városi tisztifőorvos, Fanta Adolf dr., Fittler Béla városi tiszti főügyész, Halász Kálmán vármegyei árvaszéki ülnök, Lauschmann Gyula dr., Námessy János városi tb. főjegyző, Turián József királyi pénzügyigazgató, Vajda Géza királyi főmérnök, Varga Elemér városi segédmérnök, Winkler Vilmos városi főmérnök, és Zavaros Aladár rendőralkapitány. — A szerdai ebéd vendégei a következő voltak: Keresztes Ignác, Mohai Lajos, Apt Ödön, Kukorelly Béla, Fiáth György dr., Hattyufy Dezső, Reé István, Tóth István, Gebhard: Bódog, Korniss Zoltán dr., Kégl Károly dr., Lipcsey Lajos, Szüts Andor dr., Bottka Zoltán.

— **(Megyegyülés.)** Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága ez idei I. rendes közgyülését folyó évi február hó 4-én a megyeház I. emeleti disztermében délelőtt 10 órakor tartja. A tárgysorozat 84 pontból áll.

— **(Tisztujitás.)** A Székesfehérvári Felsővárosi Katholikus Kör, amelynek évi rendes közgyüléséről már részletesen megemlékeztünk tisztikarát az uj egyesületi évre a következőkép alakitotta meg:

Egyházi elnök *Tamás* Vilmos, alelnök *Schmall* György, világi elnök *Fister* József, világi alelnök *Nagy* György per., pénztáros ifj. *Lics* Ferenc, II. pénztáros *Knillhofer* János, jegyző *Vértes* Kálmán, könyvtáros *Kammel* József, II. könyvtáros *Babos* József, háznagy *Fekete* Péter Pál. Választmányi tagok *Berregi* József, *Berregi* György, *Boda* István, *Farkas* Mihály, *Fister* János, *Knillhoffer* István, *Krisztof* Károly, *Nagy* István csákb., *Nagy* János pr., *Varga* János, *Viniczai* Pál, *Zsigmond* György, póttagok *Lics* József, *Szalmári* Imre.

— **(Hangverseny.)** A „Székesfehérvári közés magántisztviselők otthona" által 1907. február 9-én tartandó hangverseny műsora. 1. *Zaytz*: „Carneval nyitany" Előadja: a honvédzenekar. 2. a) Buvucini: „Per la gloria;" b) Bizet: „Habanéra" Carmenből. Enekli: Sziráky Dóra urhölgy, zongorán kiséri: Bernstein Ida urhölgy. 3. a) Liszt: XI. Magyar rapsodia; b) Chopin: „Berceuse"; a) Dvorak: „Furiant." Zongorán előadja: Dr. Löwy Károlyné urnő. 4. Hárfa solo, zenekar kisérettel. 5. a) Fr. Robert: „Csendes rejtekben"; b) Mozart: Aria „Figaró"-ból. Enekli: Sziráky Dóra urhölgy, zongorán kiséri Bernstein Ida urhölgy. 6. Lehár: Szemelvények „A vig özvegy"-ből Előadja: a honvédzenekar. A hangversenyt tánc követi, melyhez a zenét a helybeli honvédzenekar és Csanyi Pista zenekara szolgáltatja.

— **(Keresztény munkások mulatsága.)** A székesfehérvári Keresztény Szociális Epitőmunkások szakszervezete február 3-án a Katholikus Legényegyesület helyiségében (Távirda-utca 6.) könyvtára javára zártkörü táncvigalmat rendez.

— **(Felülfizetés.)** A Székesfehérvári Keresztény Kereskedők Alkalmazottak Körének táncestélyén felülfizettek: Saára Gyula dr. 40 korona. Lichtenstein Alajosné Erzsébet főhercegnő, Széchényi Viktor gróf, Schlammadinger József 20—20 korona. Városy Gyula dr. (Kalocsa), Kováts Károly, özv. Vaimár Ferencné, Szabady József dr., Flits Miklós, N. N., Kégl Dezső (Csala), Szigethy Miklós, Szigethy Ödön, Belatini Arthur (Kisvelence) 10—10 korona. Ifj. Kováts Pál, Havranek Lajos, N. N., Friss Ujság Szerkesztősége, Hagenmacher H., Radler Gotfried, Bogyay Andor, Knazovitzky Elemér, Antal Antalné 5—5 korona. Knazovitzky Béla, Theodorovits Ferenc 4—4 korona. Borbás Mátyás, Schnetzer Nándor 3—3 korona. Marschall Béla, Marschall Nándor, Kerbler Vilmos, Pfinn István, Kümmel Frigyes, Tóth Arthur, N. N., N. N., Zachariás Lajos, Hoffwimmer György, ifj. Csucs István, Tar Nándor, Einhirn I., N. N., N. N. 2—2 korona. Káplán József, N. N., N. N., Varga István, Lencsés Józsefné, N. N., N. N., Armos Jenő, Illés József, Bárdos Áron, Montskó Ferencné 1—1 korona.

00000049

— **(Táncmulatság.)** A *„Hercegfalvai Katholikus Kör"* közelebbről szépsikerü táncmulatságot rendezett. A rendező bizottság élén állott *Kostyelik* Kajetán ciszterci áldozópap, segédlelkész a kör egyházi elnöke, ugyszintén *Kovács* Ferenc az egyesület világi elnöke. Tagjai voltak még a bizottságnak *Gróf* Imre titkár, Bács Mihály, id. Keller Antal, Bula Ferenc, Högyi Mihály, Botos Mihály, id. Mojzes János. Pénztárnok pedig Sudár András. Felülfizettek: Gebaur Izor plebános 9 kor., ifj. Mojzes János 50 fill., Mojzes József 50 fill., Tóth Ferenc 1 kor., Dufek József 1 kor., Márkovics Ferenc 40 fill., Kis Imre 50 fill., Rajcsányi Ferenc 30 fill., Klár József 20 fill., Rajcsányi Mihály 20 fill., Andor Mihály tanitó 1 kor., Kovács Ferenc főtanitó 1 kor., Ifj. Keller Antal 1 kor., Wida József 1 kor., Kostyelik Kajetán káplán 4 kor., Németh György 1 kor., Id. Keller Antal 2 kor., Bvékner Mátyás 60 fill., Botos Mihály 1 kor. A mulatság kivilágos kiviradtig tartott s igen szépen jövedelmezett. A tiszta jövedelmet a kör könyvtára javára fordiitották.

— **(Kabaret-estély.)** A Székesfehérvári Kereskedelmi Csarnok könyvtár alapja javára február hó 2-án a „Magyar Király" szálló termeiben kabaret-estélyt rendez. A kabaret előadáson fővárosi művészek és helybeli működevlők vesznek részt. Az előadást tánc követi.

— **(Fősorozások.)** Az 1907-ik évi fősorozások Székesfehérvár városát illetőleg április 20, 22 és 23-ik napjain fognak megtartatni.

— **(Székesfehérvári Torna Club)** folyó évi február hó 5-én este fél 7 órakor tartja rendes évi közgyülését a főreáliskola torna termében. A közgyülés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentes. 4. Számvizsgálók jelentése. 5. Felmentvények megadása. 6. Jövő évi költségvetés tárgyalása. 7. Egy elnök, 10 rendes és 4 pótválasztmányi tag, valamint 3 számvizsgáló vállasztása. 8. Esetleges inditványok. A közgyülés után vacsora a Bandl-féle sörcsarnokban, amelyre vendégeket is szivesen lát az egyesület. A vacsora iv aláirható a tornateremben és a kör felkért tagjainál levő iveken.

— **(A székesfehérvári Jótékony Nőegylet tárgysorsjátéka.)** A székesfehérvári Jótékony Nőegylet által rendezett tárgysorsjáték húzása február hó 10-én délután 3 órakor lesz a városház nagytermében.

— **(Tolvaj mindenes.)** *Szabó* József pátkai lakos állandóan lopta gazdáját *Lantay* Pál korcsmárost. A napokban Lantay tettenérte Szabót, amint éjnek idején a korcsma söntésének pénzesfiókját feltörte. Feljelentésére a csendőrök letartóztatták és bekisértek a helybeli ügyészssg foghházába.

— **(A korcsmából hazafelé.)** *Tolnai* János és *Csch* János abai lakosok a napokban borközi állapotban indultak hazafelé az ottani Práger-féle vendéglőből. Utközben valami felett összeszólalkoztak és verekedni kezdtek. *Simon* János, aki szemtanuja volt a dolognak közpelépett, hogy a verekedőket széjjel válassza. Tolnai és Cseh most Simon ellen támadtak és véresre verték. A két atyafi ellen megindult az eljárás.

— **(Tüz a vidéken.)** Folyó hó 22-én *Kégl* Dezső földbirtokos csalai birtokán a cselédek sertésolai ismeretlen okból kigyuladtak és közülök három teljesen leégett. A sertések a lángokban vesztek. A tüz által *Berta* Andras negyven, *Petrovics* Ferenc négyszáznegyven, *Pobrányi* Mihály százhusz korona kárt szenvedett.

— **(Állatjárványok.)** Nagydádpusztán a sertésvész és a Kálozhoz tartozó Külmajorban a ragályos száj- és körömfájás járványszerüleg fellépett.

— **(Rendőri hirek.)** *Toll* Jánosné elhullott, sertéseit nem jelentette be a rendőrségen. A kihágászi osztály e vétségért 15 korona pénzbirságra itélte. — *Hadnagy* Mari cselédleány tegnap előtt. megszökött gazdájától *Neubarth* Lipót helybeli lakostól és csak tegnap éjjel tért vissza. A rendőrség kihágási osztálya a leányt négy napi elzárásra itélte. — *Varga* István sertéskupec sarló-utca 27. szám alatti lakos sertéseit a törvényszabta megfigyelési határidő előtt eladta, A rendőrség ezért 55 korona pénzbirságra itélte.

— **(Elcserélt sipka.)** A Saára banketton elcserélődött egy világos, puha férfi-sipka. Tulajdonosa kéri a megtalálót, sziveskedjék a sipkát a Székesfehérvári Katholikus Körbe elküldeni.

—

— **Magyar orgonaépitészet.** A hazánkban meghonositott iparágak közül az orgonaépitészet első helyen áll és a a legnagyobb foku tökéletességet érte el. Örömmel értesülünk, hogy az orgonaépitészet terén előnyösen ismert Rieger Ottó cég (Budapest, VII., Garay-utca 48.) az elmult évben 106 orgonára nyert megbizást, melyek nagy része már céljainak átadatott és az illető templomok diszére válnak. Többek között a Chotek Henriette grófnő által a futtaki róm. kath. templom részére adományozott 30 soros orgona, valamint a Zichy Frigyes gróf által a komárommegyei Szemere község róm. kath. templomának, nemkülönben a Majláth Géza gróf által adományozott orgona Rieger Ottó cég budapesti gyárában készült. Ezen cég az 1907. evi pécsi országos kiállitáson két most épülő orgonával vesz részt és bizonyosra vehető, hogy ezen müremekei általános feltünést keltenek majd és a cég jó hirnevét nemcsak a bel- de a külföldön is megszilárditják.

—

— **Erzsébet-liget mellett** 4700 □-öl az *Almássy-telep felől* 4150 □-öl buzaföld szabadkézből *házhelyeknek* eladó. Tudakozódni lehet Sár-utca 14. sz. a. Ugyanitt *4 kazal szalma* eladó.

IRODALOM ÉS MÜVÉSZET.

✻ **Két Szoyer-est.** Ma csak amolyan kommünikeszerüen. A kép abszolut valórjei mellett minek szaporitanók a szót a keret fogyatékosságainak elősorolásával. Sem *Hoffmann meséire*, sem *A bőregérre* nincsen berendezkedve erok s hanganyag dolgaban Szalkai tarsulata. Senki ezt belatással nem is kivánhatja tőle. Ezen az alapon állva, érdemben majd a két est egybevetésénél részletezzük a mélységes hatást, amelyet a vérbeli müvésznő hangjanak imponáló erejével s melódikus lágyságával gyakorolt publikumára. Tegnap tölt házat vonzott. Zsufolt nezőtér s a páholyok tömött árkádja gyönyörködött a kedves vendégben. Igy lesz ez ma is. A tapsoknak meleg förgetege nem egyszer rázta meg a házat s a nyilt szin óvácioi mellett fölvonult az öreg vastaps is. Mindez ma előreláthatólag fokozottabb mérvben ismétlődik. —*cy.*

✻ **Zenekedvelők Egyesülete** február 3-án vasárnap tartja második hangversenyét annak a jelzett sorozatnak, melynek multkori első száma oly pompás zenei élvezetben reszesitette a Szent István-terem előkelő hangverseny-közönségét. A most következő hangverseny-ismerő zenei finomságokból van gondosan egybeállitva. Müsora a következő:

1. Dvorak 47. müveből: a) Allegretto scherzando, b) Tempodi Mennetto, c) Poco Allegro. Előadják zongorán *Leib* Erzsike urhölgy, I. hegedün *Jámbor* Zsigmond és *Tomm* Béla, II. hegedün *Berényi* István és *Fryesaj* Richárd, gordonkán *Füzy* Árpád, *Moser* Miksa és *Vojtekovszky* József. 2. a) Pergolese „Tre giorni", b) Chaminade „Reste", c) Goldmark „A forrás", d) NemesBéla „Az erdő vár." Énekli *Stark* Ludovika urhölgy, budapesti énekművésznő. 3. Volkmann R: A zenei képeskönyvből: a) „A tavon." b) „A malomban." c) „A vándor és a kakukmadár." d) „Jönnek az oroszok." Előadja a vonószenekar. 4. Saint Saens: Delila áriája a „Sámson és Delila" cimü dalműből énekli *Stark* Ludovika urhölgy. 5. elloszkovszki: Spanyol táncok, a) I. szám (C-dur), b) II. szám (D-dur Bolero). Előadják 2 zongorán 8 kézre *Bernstein* Ida, *Kaltneckert* Ilonka, *Kováts* Stefike, *Gerő* Gizella urhölgyek és a vonószenekar. — Jegyek előre válthatók Schmelczer Jákó Nádor-utcai üzletében.

✻ **Árpádházi boldog Margit.** Élet- és jellemrajz. Irta *Czirják* Gyula. 8-adrét 106 lap, néhány képpel. Ára fűzve 60 fillér. Megrendelhető a szerzőnél Gomboson és Jurcsó Antal könyvkereskedésében Kalocsán. — Ugy hisszük, a szülők és a nevelő intézetek nagy örömmel fogják ez életirást fogadni, mely igen kedves és tanulságos olvasmányt nyujt.

Felelős szerkesztő: **Dr. HELVEY LAJOS.**

Piaci árak.

Székesfehérvár 1907. január 23-án (100 klg számitva.)

	kor.	fill.	kor.	fill.
Buza:	13	80	14	—
Rozs:	12	40	12	50
Árpa:	12	40	12	80
Zab:	14	60	14	70
Tengeri: (uj) . . .	9	60		
Bab:	22	40		

Forgalom élénk.

Népmozgalmi statisztika.

1907. évi januar hó 12-töl januar hó 19-ig.

Születés. Született: 7 törvényes fiu, 11 leány, 0 törvénytelen fiu, 0 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiu 0, leány 0, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 18.

Halálozás. Elhalt: 7 fi, 5 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiu 1, leány 0, törvénytelen fiu 0, leány 0, 7 éven felüli fi 6, nő 5. Összesen 12.

E szerint a születés a halálozást 6-tal mulja felül.

Elhallak: Viniczai Ferencné, Nyikos Mária, r. k. 30 éves, Almássy-telep. — Özv. Pap Andrásné, Gerdán Erzsébet, r. k. 80 éves, Oreghegy 910 sz. — Faubl Ádán, r. k. önálló borbély és fodrász, 66 éves, Forgó-utca 16 sz. — Özv. Gergely Alajosné, Bori Anna, r. k. 67 éves, Palotai-utca 82 sz. — Özv. Szalai Antalné, Csáder Anna, r. k. 32 éves, Forgó-utca 15 sz. — Kiss Lipót László dv. rajzoló, r. k. 29 éves, Pirosalma-utca 7 sz. — Bauer Gyula izr. zenetanár, Merén, 52 éves. — Kovács Anna, r. k. 24 éves, Szt. György kórház. — Schmidt Tamás, molnár-segéd, 66 éves, r. k. Szt. György kórház. — Jung Gyula, r. k. 4 hónapos, dv. munkás-telep. — Kotsis Pál, r. k. kisbirtokos 49 éves, Sörpince-utca 10 sz.

Kihirdetések: Malomhelyi János, földm. napsz. és Csudics Anna Székesfehérvár. — Német István, igás kocsis Szabadbattyán és Szente Julia Székesfehérvár. — Neumann Nándor, cimfestő Bécs és Fall Ilona Bécs. — Kohlmann József, kisbirtokos és Král Teréz Székesfehérvár. — Fridinger Ferenc, földm. napsz. és Nyuli Terézia Székesfehérvár.

Simon István, kovács a dv. műhelyben és Zsoldos Katalin Székesfehérvár. — Noll Károly férfi szabó segéd és Gáspár Karolina Székesfehérvár. — Horváth Ferenc, dv. napsz. és Major Erzsébet Székesfehérvár. — Balla József, kovács a dv. műhelyben és Tóth Eszter Székesfehérvár.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kinálnak, kérjen mindenkor *„Roche" eredeti csomagolást.*

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche"

Kapható orvosi rendeletre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenkint 4.— korona.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000050